

Príloha č. 4

***Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových
programových služieb RTVS za rok 2013 a
Uznesenie Rady RTVS č. 61/2014 ku tomuto
vyhodnoteniu***

Rada RTVS

Uznesenie Rady Rozhlasu a televízie Slovenska č. 61/2014 z 25.04.2014:

Rada RTVS v zmysle § 19 ods. 13 písm. b) zákona č. 532/2010 Z. z. o RTVS schvaľuje Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2013 v predložennom znení, ktoré je ako príloha č. 2 súčasťou tohto uznesenia.

Za: 8 / I. Gallo, J. Chudík, D. Hushegyiová, M. Jesenko, M. Kabát, M. Kákoš, I. Nagy,
V. Slovák /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 1 / P. Kubica /

V Bratislave 25.04.2014

Mgr. Igor Gallo
predseda Rady
Rozhlasu a televízie Slovenska

Príloha č. 2:

Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2013 Radou RTVS

Vyhodnotenie vysielania televíznych a rozhlasových programových služieb Rozhlasu a televízie Slovenska za rok 2013 Radou RTVS

Rozhlas a televízia Slovenska ako vysielateľ zo zákona má povinnosti vo vzťahu k vysielaniu televíznych a rozhlasových programových služieb, ktoré mu vyplývajú zo zákona č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov a povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov:

VYHODNOTENIE PLNENIA ZÁKONNÝCH POVINNOSTÍ VO VYSIELANÍ RTVS

Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska v znení neskorších predpisov:

Rada RTVS na základe predložených informácií a štatistík o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska plnil svojim vysielaním dvoch televíznych programových služieb a deviatich rozhlasových programových služieb ustanovenia § 3 zákona č. 532/2010 Z. z. o poslaní RTVS, ako aj ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 532/2010 Z. z. hlavnej činnosti RTVS.

Televízne programové služby: Jednotka a Dvojka

Rozhlasové programové služby: Rádio Slovensko, Rádio Regina, Rádio Devín, Rádio_FM, Rádio Patria, Radio Slovakia International, Rádio Klasika, Rádio Litera a Rádio Junior.

Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii:

Plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z. z. na Jednotke za rok 2013

Povinnosti v zmysle Zákona 308/2000 Z.z.	Jednotka			
	skut. v hod.	skut v %	min. podiel	rozdiel
Európska tvorba (v zmysle zákona)	6 150,1	87,6%	50,0%	37,6%
Nezávislá európska tvorba	1 944,9	27,7%	20,0%	7,7%
Program vo verejnom záujme	5 230,1	59,7%	50,0%	9,7%
Program sprevádzaný skryt. alebo otvorenými titulkami	5 137,2	63,4%	50,0%	13,4%
Program tlmočený do posunkovej reči nepočujúcich	332,3	4,1%	3,0%	1,1%
Program sprevádzaný hlasovým komentárom pre nevidiacich	1 857,2	22,9%	20,0%	2,9%

Plnenie ukazovateľov vyplývajúcich zo zákona č. 308/2000 Z. z. na Dvojke za rok 2013

Povinnosti v zmysle Zákona 308/2000 Z.z.	Dvojka			
	skut. v hod.	skut v %	min. podiel	rozdiel
Európska tvorba (v zmysle zákona)	4 832,3	97,0%	50,0%	47,0%
Nezávislá európska tvorba	1 115,3	22,4%	20,0%	2,4%
Program vo verejnom záujme	6 730,0	92,2%	50,0%	42,2%
Program sprevádzaný skryt. alebo otvorenými titulkami	3 639,0	55,6%	50,0%	5,6%
Program tlmočený do posunkovej reči nepočujúcich	486,4	7,4%	3,0%	4,4%
Program sprevádzaný hlasovým komentárom pre nevidiacich	1 806,3	27,5%	20,0%	7,5%

Rada RTVS na základe predložených informácií o odvysielanom programe konštatuje, že Rozhlas a televízia Slovenska v roku 2013 plnil svojim vysielaním povinnosti vysielateľa verejnej služby definované v zákone č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov.

ROZHLASOVÉ PROGRAMOVÉ SLUŽBY

Rádio Slovensko

Je zaujímavé, že napriek skutočnosti, že Rádio Slovensko, náš najpočúvanejší okruh, ako ani ďalšie okruhy nášho vysielania už 5 rokov nemali oproti súkromným vysielateľom žiadnu veľkú televíznu spotovú kampaň, jeho počúvanosť je relatívne stabilná. Svedčí to určite aj o dobre nastavenom formáte a kvalite vysielania. Jeho dramaturgia je odozvou na potreby poslucháčov, s ktorými je Rádio v kontakte i na trendy súčasnej doby. Spravodajsko-publicistický formát sa v ostatných rokoch stále zdokonaľoval. Prúdové vysielanie dosahuje svoj vrchol ráno a predpoludním. Spravodajstvo je počas celého dňa aktuálne a až na drobné zaváhania presné a výstižné, čo poslucháči oceňujú aj hodnotením jeho dôveryhodnosti. Hudobný formát je stabilný a veľmi pestrý. Na jednej strane ponúka svojej cieľovej skupine známu a obľúbenú hudbu, na strane druhej ju v primeranej miere vzdeláva v trendoch súčasnosti. Treba oceniť i skutočnosť, že už druhý rok Rádio Slovensko ako jediná rozhlasová stanica na našom území vysielala i v noci naživo. Táto atraktivita nie je samoučelná, ide o operatívnu službu verejnosti, pohotovosť z hľadiska akýchkoľvek nepredvídaných udalostí a potreby rýchleho informovania, čím okruh prispieva k plneniu cieľov verejnej služby celého RTVS. S vedomím spokojnosti možno konštatovať, že program plnil povinnosti, ktoré vysielateľovi plynú zo zákona a súčasne ciele z hľadiska vnútorného plánovania.

Z jednotlivých podujatí treba pozitívne oceniť operatívne mapovanie situácie okolo prekvapivého odstúpenia pápeža Benedikta XVI. Jednak z hľadiska spravodajského, ale i publicistického. Vyslaní redaktori na voľbu nového pápeža boli prínosom nielen pre tento okruh, ale pre celé RTVS. 40 dielny pôstny seriál Tajomstvá našich kostolov nadviazal na vlnajúci cyklus o kalváriách a krížových cestách, čím vytvoril sľubnú perspektívu tvorenia pozitívnej tradície. Spracovanie témy opäť dokázalo, že priestor sa vďaka dobrému rozprávačovi a príbehu dá priblížiť aj bez jeho vizualizácie. Ba naopak, práve zvukový opis podnecuje fantáziu poslucháča a vzbudzuje v ňom túžbu konfrontovať svoju predstavu so skutočnosťou. V tomto smere cyklus pomohol k budovaniu národného povedomia, k hrdosti na svoju históriu a „zviditeľneniu“ Slovenska. Pozitívne ohlasy naň pripomenuli i trochu zabudnutú éru pravidelných rozhlasových hier, ktoré Rádio Slovensko v statnom čase mierne zanedbáva. Obdobne pozitívne treba hodnotiť aj zapojenie sa do 8.ročníka akcie „Noc s Andersenom“. Na jednej strane okruh oslovil deti dospelých, ktorí tvoria hlavnú cieľovú skupinu vysielania, na druhej potvrdil osobitné postavenie a poslanie rozhlasového vysielania z hľadiska rozvoja detskej fantázie a celkového rozvoja osobnosti. Nielen informatívny pohľad na minulosť mala spolupráca s Českým rozhlasom, ktorá sa prejavila jednak spomienkou na 18. máj 1923 (začiatok vysielania R8diožurnálu), jednak spoločným vianočným koncertom. Napriek pozitívnemu lipnutiu na vysielacej štruktúre, ktoré napomáha udržaniu poslucháčov, začiatkom júna počas povodní na juhozápadnom Slovensku operatívna zmena vysielania pozitívne potvrdila aktuálnosť rádia a jeho schopnosť byť nápomocným občanom svojimi informáciami v maximálnej možnej miere. Jesenné voľby do krajských samospráv boli tiež z hľadiska zákonného i profesionálneho dobre zvládnuté. Množstvo informácií o kompetenciách vyšších územných celkov a konkrétne informácie ako voliť pravdepodobne pozitívne ovplyvnili i účasť mnohých poslucháčov. Je škoda, že z tohto hľadiska nemáme podrobný prieskum, ktorý by nám ukázal ovocie našej námahy.

Popri spomínaných (ale aj nespomenutých) pozitívach počuť vo vysielaní i mnohé rezervy. Medzi hlavné patrí využívanie kreatívneho prístupu moderátorov prúdového vysielania. Napriek snahe o vernosť podávanej informácie by zmena v opísaní, či vyjadrení tej istej

skutočnosti, rozhodne prispela k atraktivnosti správy i celého vysielania. Je to aj znak naštudovania a pochopenia problematiky, teda profesionality moderátora. Hlásateľský prístup striktnej nezainteresovanosti je totiž prínosný len z hľadiska objektivity pri sporných témach, a nie pri paušálnom používaní. Za spomienku stojí aj síce zlepšovanie, ale pomalé, dopravného spravodajstva. Jeho profesionalizácia by totiž mohla pomôcť nielen k zvýšeniu konkurencieschopnosti, ale aj k zlepšeniu naplnenia samotného poslania verejnej služby.

Rádio Regina

Vysielací okruh podobne ako Rádio Slovensko kontinuálne pokračoval v trende, nastúpenom vo februári 2012. Jeho základným prínosom je vlastný, takmer 12 hodinový regionálny program a striedavé vysielanie Žurnálu. Táto tendencia prehĺbenej regionalítity najmä na východnom a strednom Slovensku prináša ovocie i z hľadiska počtu a vernosti poslucháčov. Možno teda konštatovať, že program plnil povinnosti, ktoré vysielateľovi plynú zo zákona i z hľadiska vnútorného plánovania.

V tomto roku zachovaný vlni zväčšený priestor pre spravodajstvo, šport, publicistiku a náboženské programy jasne prispel k väčšiemu počtu informácií o udalostiach v regiónoch a stmelovaniu menších komunít či už prostredníctvom priamych prenosov, reportáží, alebo záznamov. I dramaturgické zmeny v spoločnom vysielaní, do ktorých okruh vstúpil začiatkom roka, prehĺbujú regionálny charakter tohto rodinného rádia. Zmena časov vysielania niektorých relácií bola odozvou na požiadavky poslucháčov i výsledkom sledovania životného štýlu a záujmov hlavnej cieľovej skupiny. Využitie archívu pritom sa pritom nepoužilo ako šetrenie, ale skôr ako naplnenie verejnej služby. Veď jej poslaním i budovanie pozitívneho vzťahu k hodnotám, ktoré vytvorili predchádzajúce generácie. A práve cieľová skupina Reginy v tomto smere môže byť najchápavejšia.

Veľmi odvážne vyznel cyklus Súboj výnimočných, ktorý spájal historickú pamäť poslucháčov so znalosťou a používaním moderných technológií. Zasláné SMS však ukázali pravdivosť latinského príslovia „fortes fortuna juvat“ – odvážnym praje šťastie. V podobnom duchu, aj keď s inou obsahovou náplňou, pracoval projekt 14 zastavení križa. Úspešné využitie Facebooku Rádia Regina aj v tomto prípade ukázalo možnosti používania nových technológií i u tejto cieľovej skupiny.

Snahu o spájanie tradičného s moderným priniesli i projekty v jubileu príchodu slovanských vierozvestov, i keď na druhej strane práve v tejto oblasti mohlo rádio urobiť viac. S obdobnou myšlienkou sa dalo viac urobiť i v projekte Európskeho hlavného mesta kultúry.

Rádio Devín je výnimočným priestorom v rozhlasovom éteri, pretože ponúka po hudobnej i slovnej stránke produkciu v takej kvantitatívnej a kvalitatívnej miere, ako nikto iný.

Plusy rádia sú predovšetkým v tom, že si môže dovoliť hrať veľké plochy vážnej i menšinovej hudby, prinášať odborné diskusie, publicistické relácie, dokumenty, pásma či rozhlasové hry, pretože vysiela pre poslucháča, ktorý chce počúvať, ktorý nemá rádio len ako prísluchové médium.

Mínusom rádia (pretrvávajúci aj v roku 2013) je jeho akoby zastavenie sa v čase, keď menej reflektovalo aktuálne dianie a ak, tak viac v informačnej, ako analytickej rovine. Rádio Devín sa navyše v niektorých časoch dostávalo do kolízie s inými programovými službami, napríklad s Rádiom Regina, keď na oboch programových službách išla rozhlasová hra pre mládež v ten istý deň a v tú istú hodinu (sobota 13,00). Rovnako tak detské vysielanie sa časovo prelínalo aj v sobotu aj v nedeľu ráno.

S Rádiom_FM, ktoré je tiež súčasťou umeleckých programových služieb, si zas Rádio Devín navzájom v roku 2013 vstupovalo do priestoru v diskusných reláciách, aj keď sa nevysielali v tom istom čase. V novej vysielacej štruktúre bol program nastavený tak, aby si tieto dve rádia vzájomne nekonkurovali, ale sa dopĺňali, prípadne na veľkých projektoch spolupracovali (Radio_Head Awards).

Rádiu Devín chýba jasná tvár v podobe zvukového obalu, ktorý je zastaraný – doslova. Ešte stále sa používa termín Slovenský rozhlas 3, ktorý už v rámci definovania programových služieb RTVS, neexistuje.

Ambíciou Rádía Devín by malo byť vytvoriť z Rádía Devín inšpiratívny priestor, na ktorom sa stretnú výnimočné informácie, analýzy, diskusie o všetkých formách umenia, pričom dominovať bude hudba tak, ako je tomu aj v súčasnosti; oveľa väčší prienik by mal byť do výtvarného umenia, sveta filmu, nových technológií v umení...

V oblasti aktuálneho vysielania by Rádio Devín nemalo obísť ani jednu významnejšiu premiéru, ani jednu vernisáž, ani jedno významnejšie kultúrne podujatie; aby aj umeleckej societe bolo jasné, že Rádio Devín naozaj reflektuje umelecké dianie na Slovensku.

Aj tu však mohli od septembra 2013 poslucháči zaznamenať pozitívnu zmenu. V prúdovom vysielaní Rádio Devín výrazným spôsobom rozšírilo spektrum záujmu o aktuálne umelecké dianie, premiéry a hudobné festivaly. Začalo vytvárať tradíciu diskusných recenzií takmer bezprostredne po premiérach; v roku 2013 napríklad celosvetovú premiéru Dorianu Graya Ľubice Čekovskej, Apollooperu Marka Piačeka, či uvedenie Madame Bovary od Gustava Flauberta.

Treba tiež vyzdvihnúť, že Rádio Devín v roku 2013 zapojilo do vysielania aj štúdiá v Banskej Bystrici a Košiciach. Ide o pravidelné moderovanie prúdového vysielania vždy v stredu striedavo z Košíc a z Banskej Bystrice. Rádio Devín sa tým v žiadnom prípade nesnaží konkurovať Rádiu Regina, poskytuje však významný priestor pre zaujímavé témy v oblasti kultúry v regiónoch.

Rádio FM

Rádio_FM prešlo v roku 2013 viacerými významnými programovými zmenami, ktoré súviseli aj s výmenou manažmentu rádia.

V prvej fáze došlo k prehodnoteniu niektorých vlastných relácií Rádía FM, v druhej fáze k nastaveniu programovej štruktúry tak, aby nekonkurovala Rádiu Devín. Poslucháč mohol zaznamenať, že rádio začalo systematicky pracovať s hudobným formátom a najmä novou hudbou. Neprišlo k zmene hudobného formátu, ale sčasti k jeho rozšíreniu, pričom väčší podiel vo vysielaní dostali aj žánrové hity z uplynulých dvoch dekád. Aj pri tejto úprave si však Rádio_FM naďalej zachováva svoj benefit – venuje sa objavovaniu novej a kvalitnej hudby pre svojich poslucháčov. Rádio plní svoje poslanie a v oblasti podpory nových zatiaľ neobjavených talentov (Demovnica FM).

V uplynulom roku bol tiež kladený väčší dôraz na obsah. V čase od 20:00 sa podarilo vytvoriť silný dvojhodinový blok programov založených na hovorenom slove. Tieto programy majú potenciál priniesť Rádiu_FM nových poslucháčov, pretože sa otvorili aj komunitám, ktoré doteraz svoje programy na Rádiu_FM nemali alebo sa im rádio venovalo len sporadicky a okrajovo. Tu je však priestor pre ďalšiu prácu dramaturgov, aby sa Umelecké programové služby (Devín, FM) vzájomne dopĺňali, ponúkali alternatívny program a zbytočne si nekonkurovali.

Uvedené zmeny sa pozitívne prejavili aj na počúvanosti. V 1. a 2. vlne prieskumu MML 2013 malo Radio_FM počúvanosť 2,2%, v 2. a 3. vlne vzrástla jeho počúvanosť na 2,5% a v 3. a 4. vlne vzrástla na 2,8%. Z pohľadu vývoja počúvanosti sa tak Radio_FM ku koncu roka dostalo na dlhodobé maximum z roku 2007.

Rádio Patria

Redakcia maďarského vysielania

V roku 2013 sa stabilizovala programová štruktúra zavedená v predošlom roku. Kostru vysielania v pracovných dňoch tvorí ranné prúdové vysielanie Raňajky (od 6.00 do 10.00) a popoludňajší prúd (od 14.00 do 17.30). Obsahovo sú tieto programy bohaté, aktuálne, ranný prúd je zameraný skôr na politické udalosti, ekonomické otázky domáce aj zahraničné, popoludňajší je odľahčený, tematicky zameraný skôr na celospoločenské problémy. Dve denné, polhodinové spravodajské relácie (Kronika na poludnie a Kronika večer) sú aktuálne, žiadalo by sa však viac spolupracovníkov (externých aj interných). Víkendové relácie sú blokoveho typu, najlepšia z nich je „Výmena názorov“: veľmi živá, hodinová diskusia dvoch novinárov (pravičiara a ľavičiara) na tri aktuálne témy týždňa. Nová relácia pre mladých Generácia Y sa ešte vyvíja, stúpa ale jej počúvanosť, a práve získanie mladých poslucháčov

je dlhodobým cieľom Rádia Patria. Omladla aj samotná redakcia po stabilizácii ľudských zdrojov v roku 2012.

Redakcia národnostného vysielania

Minulý rok nastali dôležité kvalitatívne zmeny v tejto redakcii: na čelo sa dostal nový šéfredaktor, bola výmena redaktora poľského magazínu a štruktúrne sa zmenila informačná relácia v rusínskom a ukrajinskom jazyku Rádio Novini. Vybudovala sa sieť externých spolupracovníkov z oblasti, kde žije väčšina poslucháčov NEV, spolupráca s Rómskym mediálnym centrom pri príprave rómskych relácií pokračuje úspešne. Stav redaktorov je v redakcii stabilizovaný, veľkým úspechom je získanie kvalitných externých spolupracovníkov. Pri hodnotení tejto redakcie treba pripomenúť, že na 15. ročníku Medzinárodného festivalu televíznych a rozhlasových programov pre národnostné menšiny Môj rodný kraj na Ukrajine Marian Levkanič redaktor Štúdia RTVS Košice získal 3. miesto s reláciou Od dediny k dedine.

Radio Slovakia International

RSI je jedna z troch informačných programových služieb RTVS, svoje kultúrne a informačné programy pripravuje denne v 30 minútových blokoch v šiestich jazykoch (anglicky, nemecky, španielsky, francúzsky, rusky a slovensky). Dobrá je spolupráca aj s Rádiom Slovensko a s Rádiom Regina pri výmene niektorých aktuálnych materiálov.

V roku 2013 boli dominanty vysielania:

1150 rokov príchodu Cyrila a Metoda: súťaž v piatich kolách pre poslucháčov o dedičstve solúnskych bratov, rozhovory s odborníkmi: historikmi, archeológmi atď.

20 rokov samostatnosti: V spolupráci so zahraničným vysielaním Českého rozhlasu vznikol spoločný projekt o nadštandardných vzťahoch Čechov a Slovákov v každodennom živote, ale aj o stopách spoločnej histórie, kultúry.

20 rokov RSI: jednotlivé sekcie pripravili prezentáciu svojej histórie a tvorby, využili možnosť propagácie v zahraničí ako aj Medzinárodnú konferenciu krátkovlnných vysielateľov z celého sveta usporiadanú v Bratislave, ktorej spoluorganizátorom bolo RSI.

Európske hlavné mesto kultúry - Košice: RSI celý rok reagovalo na všetky národné a nadnárodné programy projektu, dvakrát do týždňa sa odvysielali aktuality vo všetkých jazykových mutáciách, na jeseň bola zaradená do vysielania aj poslucháčka vedomostná súťaž.

Od septembra 2013 v krajskej sekcii RSI a na Rádiu Regina BA, BB, KE sa vysiela nový formát o živote Slovákov vo svete, cieľom ktorého je vytvoriť čo najpestrejší obraz o krajanoch žijúcich mimo územia Slovenska. Na webovú stránku RSI bolo umiestnených 13 video materiálov najmä z anglickej sekcie RSI, pokus bol veľmi kladne prijatý vysokým záujmom používateľov sociálnych sietí. Celkovo možno hodnotiť vysielanie RSI veľmi kladne, keďže na vysokej profesionálnej úrovni aktuálne propaguje dianie na Slovensku v zahraničí. Vo vysielaní RTVS má nezastupiteľné miesto.

Rádio Klasika

Rádio Klasika je jediná programová služba v slovenskom éteri zameraná výlučne na klasickú hudbu v 24 hodinovom vysielaní. V roku 2013 pribudli nové programy: Musica vocalis – nahrávky svetových interpretov a Skladateľ týždňa – poslucháči sa oboznámili so životom a dielom vybraného autora. Z hudobného vysielania Rádia Devín sa aj v roku 2013 uskutočnil výber s dôrazom na slovenské interpretačné a skladateľské umenie (E.Suchoň, D.Kardoš, A.Moyzes ale aj reprezentantov mladšej generácie: Vladimír Godár, Jozef Podprocký)

Rádio Litera

Rádio Litera je 24 hodinová digitálna umelecká programová služba prístupná cez internet, zameraná na náročného poslucháča. Počas roka bol program zostavovaný aj berúc ohľad na aktuálne výročia a rôzne udalosti spoločenského života, do programov tematických týždňov sa zaraďovali materiály aj z archívu Slovenského rozhlasu. Zaujímavá bola téma Mágia alebo Dvojice v literatúre, ako aj Medzinárodný deň rómskeho jazyka. V novembri bola do

vysielania zaradená téma Totality a režimy, v decembri sa program niesol v duchu tohto ročného obdobia. Hudba v tomto vysielaní dopĺňa slovné formáty na žiaducej úrovni.

Rádia Junior

Rádio Junior je 24 hodinová digitálna programová služba pre najmladších poslucháčov. Jednotlivé programové bloky majú vo vysielaní pevne stanovený vysielací čas, čo uľahčí poslucháčom – deťom zvyknúť si na svoj obľúbený program. Do programu patria monologické rozprávky, rozprávkové hry, čítanie na pokračovanie a publicistické relácie. Obľúbenými autormi sú veľikáni zo svetovej literatúry ale aj z domácej tvorby, klasickí ale aj súčasní spisovatelia. Slovné programy sú doplnené hudobnými, v nich dominujú slovenské piesne pre deti staré ale i súčasné.

TELEVÍZNE PROGRAMOVÉ SLUŽBY

Programová služba Jednotka

Jednotka (prvý program RTVS) je svojou programovou skladbou orientovaná na väčšinového diváka a už dlhodobo sa profiluje ako okruh, ktorý svojou pestrosťou a univerzálnou programovou skladbou chce osloviť každého diváka. Od roku 2011 sa jeho pozícia na televíznom trhu neustále oslabovala. Až v 2. polovici roku 2012 došlo vďaka programovým krokom k zastaveniu tohto prepadu a ku koncu roka aj k miernemu nárastu sledovanosti. V roku 2013 tento trend pokračoval, sledovanosť postupne rástla a nezriedka bola Jednotka aj jednotkou na televíznom trhu. Čo ale treba podčiarknuť, že za tento nárast sledovanosti nezaplatila RTVS stratou verejnoprávneho charakteru vysielania alebo znižovaním hodnotových kritérií, ale práve naopak: Jednotka v roku 2013 išla cestou skvalitňovania vlastných programov, obohacovaním vysielacej štruktúry a skvalitnením akvizícií vo filmovej a seriálovej tvorbe.

Z pohľadu zákonom stanoveného podielu programov vo verejnom záujme splnila RTVS aj na okruhu Jednotka všetky ukazovatele, v niektorých ich aj prekročila. Popri parciálnych výhradách k niektorým typom programov a k realizačnej úrovni však možno konštatovať, že celkové nastavenie vysielacej štruktúry a tendencie k upevňovaniu alternatívnej programovej skladby smerom ku komerčným médiám, vníma Rada RTVS pozitívne.

Programová služba Dvojka

Programové ciele sa sústredili na vytvorenie pevných časových osí a na zvyšovanie kvality pre náročného diváka a aj špecifického diváka v súlade s požiadavkami verejného záujmu. V oboch smerovaniach išlo o princíp napĺňania verejnoprávneho obsahu vysielania a spolu s ďalšou zložkou, ktorou bol šport, vo vysielaní bolo dosiahnutých skoro 90% programu vo verejnom záujme. To sa aj podarilo, vysielanie je, zdá sa, naozaj dobre postavené. Cez deň prevažujú dokumenty a najmä publicistické programy občianskeho zamerania, kontaktné poradenské relácie, ktoré majú vzdelávací a osvetový charakter. Od októbra 2013 sa vytvoril aj priestor na samostatný hodinový blok pre deti. Vo večernom vysielaní je Dvojka orientovaná na kvalitný dokument, filmy s náročnejšou dramaturgiou a programy s hlbším posolstvom.

Jednoznačné a čitateľné skvalitnenie dramaturgickej práce zlepšeným nákupom programov z iných krajín, ale najmä utváraním rôznorodých dlhodobo profilovaných zaujímavých tematických celkov v zahraničných dokumentoch, Dokumentárny klub, Eurokino-klub, nadväzujúcich sériách a predovšetkým v Kinoklube, bolo znehodnotené práve športom. Zrušením vysielania športovej Trojky sa väčšina športu presunula na Dvojku, keďže išlo o významné podujatia verejného záujmu. Táto skutočnosť je demotivujúca pre dramaturgiu a tento problém treba riešiť, lebo Dvojka má v sebe väčší potenciál rastu diváckej sledovanosti ako Jednotka. Skladba vytvorila priestor pre odvážne experimentálne programy i nové programové trendy z iných krajín, a to ako po formálnej stránke spracovania, tak i po obsahovej stránke. Vznikol však problém. Dramaturgia výroby pôvodnej tvorby dokumentu RTVS sa sústredila na názorovo jednotný okruh tvorcov a navyše nie je schopná dramaturgicky doviesť tvorcov (najmä mladých) pri experimentoch ku kvalitnému výsledku. Negatívnym príkladom môže byť cyklus Colnica, kde dobrá myšlienka stroskotala na

nekvalitnej dramaturgii a realizátoroch. Rovnako zlyháva dramaturgia v relácii Pod lampou. Jednoznačne pravicovo liberálny súkromný diskusný klub, napriek požiadavkám, nemal vytvorenú názorovú protiváhu v relácii alebo alternatívnej diskusnej relácii.

Množstvo folklórnych festivalov po celom Slovensku jednoznačne napovedá, aký veľký záujem je o folklór. Tento rozšírený záujem treba reflektovať aj vo vysielaní. Je to aj vo verejnom záujme a vyplýva to aj zo zákona šíriť hodnoty národnej kultúry, a treba to rozšíriť aj o národnostný folklór. Takisto sa treba zamerať na výrobu a vysielanie kvalitných dokumentov o ešte žijúcich skutočných osobnostiach Slovenska i o historických osobnostiach a najmä dejinách, prírodných krásach, ktoré sa viažu k Slovensku, a čo je aj v súlade s napĺňaním verejnoprávneho obsahu vysielania. Pozitívnym príkladom v tomto smere bola na konci roka vysielaná séria Pavla Barabáša Príbehy tatranských štítov. Problémy výroby programu treba však riešiť, čo dokladá aj fakt, že dokument vo výrobe výrazne nespĺnil plán výroby na rok 2013.

Nezávislá európska produkcia sa podieľala v roku 2013 na vysielaní Dvojky podstatne viac ako 20 %, čo zodpovedá platnej legislatíve.

Dramatické programy :

Ak v hodnotení roku 2012 Rada RTVS konštatovala, že v oblasti výroby a vysielania dramatických programov má televízia najväčšiu podlžnosť ako voči divákovi tak aj vzhľadom na podporu výroby vlastnej dramatickej tvorby, hoci v rámci Zmluvy so štátom patrí dramatická tvorba k prioritám, treba povedať, že v roku 2013 sa situácia výrazne zmenila.

Prišlo ku skvalitneniu akvizičnej politiky, vo filmovej oblasti sa zredukovali tituly nižšej kvality a čoraz viac sa objavovali naozaj hodnotné filmové diela. Nie len vo vysielaní Dvojky, ktorá sa už dlhodobo profiluje a orientuje smerom na náročného diváka, ale kvalitné a často oceňované filmy sa presadzovali v exponovaných vysielacích časoch aj na Jednotke. To možno konštatovať aj pri seriálových akvizíciách, i keď ich romantický charakter (Krajina rebelov, Sila lásky a iné), vzhľadom na divácky záujem, mal istú prevahu. K pozitívam možno pripočítať i vysielanie kriminálnych seriálov, ktoré tvorili alternatívu k americkej produkcii typu CSI. Išlo väčšinou o seriály z európskej produkcie (Wallander, Sherlock, Policajti z centra, Maigret a iné). Zo seriálovej tvorby treba vyzdvihnúť akvizície už spomínaného Sherlocka a najmä skvelého britského seriálu Sestričky. Prínosom bolo i odvysielanie pokračovania úspešného seriálu Sanitka, i keď sa nestretlo s očakávanou diváckou odozvou. Vo vysielaní Dvojky majú už svoje pevné miesto cykly Eurokino, Na križovatke SK + CZ, Kino na Dvojke a Filmový klub, ktoré poskytujú alternatívu voči populárne orientovanej ponuke filmových akvizícií komerčných televízií. Oceňujeme i to, že tieto cykly majú koncepčne budovanú skladbu, blokovo ponúkajú profily významných režisérov, žánrov a pod.

Rok 2012 bol na pôvodnú dramatickú tvorbu chudobný, reprezentovali ju iba koprodukčné vstupy RTVS do filmových diel. Aj v tejto oblasti priniesol rok 2013 zlepšenie, i keď iba parciálne. V prvej polovici roka síce ešte dominovali koprodukcie (Dom, Modrý tiger, Tanec medzi črepinami), ale objavili sa aj televízne diela vlastnej produkcie. Sitkom Hlavne že sa máme radi mal iste ďaleko k dokonalosti, tak trochu potvrdil tézu, že tomuto žánru sa na Slovensku príliš nedarí, ale bol zreteľným signálom, že RTVS má záujem o oživenie pôvodnej dramatickej tvorby. Zarezoval i koprodukčný projekt Cyril a Metod s Českou televíziou, ale najmä druhá séria Kriminálky staré mesto, ktorá zaznamenala výrazný kvalitatívny posun. V druhej polovici roka sa RTVS sústredila na výrobu nového seriálu Kolonáda, ktorý sa od začiatku roku 2014 tešil veľkej diváckej odozve. Zaujímavým a iste aj divácky príťažlivým bolo zaradenie Pravdivých príbehov s Katkou Brichtovou, ktoré nadväzujú na úspešný formát Pošta pre teba.

K pozitívam v oblasti dramatického vysielania patrí aj cyklus Divadlo nás baví, ktorý konečne po dlhšom období začal zaznamenávať výrazné divadelné počiny, a to nie len v bratislavských, ale aj v regionálnych divadlách.

Ak hodnotíme oblasť dramatického vysielania, dá sa konštatovať, že moment stagnácie RTVS začala úspešne prekonávať a že nastúpený trend môže pre budúcnosť priniesť výrazné oživenie pôvodnej tvorby a nadviazanie na tradície tohto segmentu vo vysielaní

Slovenskej televízie. Zároveň treba povedať, že nastúpená cesta smeruje k posilneniu verejnoprávneho charakteru vysielania.

Šport :

Športové vysielanie patrí už tradične k silným a často dominantným segmentom televízneho vysielania. Rok 2013 nepatrí z pohľadu štátnej reprezentácie k mimoriadne silným, nepriniesol ani výnimočné športové eventy (o to bohatší je rok 2014, v ktorom aj RTVS čaká niekoľko mimoriadne náročných športových podujatí). Najväčší podiel na vysielaní mala Liga majstrov a Majstrovstvá sveta v hokeji. Okrem nich priniesla RTVS aj iné atraktívne podujatia (Tour de France, Davisov pohár, FED cup a iné). Treba oceniť i pružnosť vedenia redakcie športu, že dokázala zabezpečiť vysielanie aj v neplánovaných prípadoch, kedy sa výrazne presadil niektorý slovenský športovec. Vcelku možno konštatovať, že šport v televíznom vysielaní RTVS bol zastúpený adekvátne a kvalita prenosov bola zabezpečená na profesionálnej úrovni. Do budúcnosti však stále ostáva otvorená otázka obnovenia samostatného športového kanálu. Domnievame sa, že v strednodobom horizonte sa jeho spustenie stane nevyhnutným.

Zábavné a hudobné programy :

Zábavné a hudobné programy sa už tradične tešia najväčšej diváckej obľube, je preto zákonité, že sa na ne prioritne sústredila pozornosť programových zložiek. Na oboch okruhoch poskytovali zábavné a hudobné programy pomerne pestrú škálu, ktorá vyvrcholila koncom roka projektom Advent 2013, ktorý rovnako ako v minulom roku využil synergiu Jednotky aj Dvojky a zároveň rozhlasové vysielanie.

V roku 2013 vo väčšine pokračovala RTVS vo vysielaní už osvedčených formátov (Pošta pre teba, Taxík, Duel, 5 proti 5, Anjeli strážni, Tajomstvo mojej kuchyne, Nebíčko v papuľke a iné). Hodnotenie týchto formátov urobila Rada už v minulom roku a keďže v ich nastavení nedošlo k výraznejším posunom, nie je potrebné sa nimi podrobnejšie zaoberať. Pokračovali aj Legendy popu v rovnakom nastavení ako v predchádzajúcom roku. Relácia Nikto nie je dokonalý mala svojich priaznivcov (vykazovala čísla nad priemer stanice), zároveň mala i množstvo odporcov – kritika smerovala najmä k moderátorskej dvojici a výberu respondentov. Výmena moderátorov v roku 2014 bude určite znamenať oživenie tohto formátu.

Najvýraznejším momentom vo vysielaní zábavy bolo nasadenie formátu Milujem Slovensko. Tak ako väčšina iných je i on licencovaný, ale má i aspekt podpory vedomostí o krajine a posilňovania pocitu vlastenectva. Samozrejme, je nastavený na väčšinového diváka, od ktorého sa neočakáva širší rozsah vedomostí, preto prevládla línia zábavy, čo sa odrazilo na vysokej sledovanosti. Milujem Slovensko bol nosný projekt minuloročného vysielania.

Okrem cyklických hudobných a hudobno-zábavných relácií (zväčša vysielaných na Dvojke) odvysielala RTVS niekoľko pozoruhodných koncertov a eventov, ktoré už tradične patria do programovej skladby. Možno ich bolo v roku 2013 viac a navzájom svoj význam akoby oslabovali, na druhej strane však verejnoprávna televízia musí poskytovať priestor širšiemu spektru spoločenských osobností, nie len tých z mediálnej oblasti.

Záver roka patril opäť cyklu Advent 2013. Aj tento rok ponúkli koncerty širokú paletu interpretov, hudobných telies, ale aj osobností. Treba pozitívne ohodnotiť aj výrazné charitatívne zacielenie projektu, ktoré nespochybniteľne patrí do verejnoprávneho vysielania. Je otázkou, či by v prípade pokračovania tohto projektu aj v roku 2014 nebolo potrebné jeho dramaturgické prekomponovanie.

Silvester 2013 priniesol opäť po rokoch spoločný program s Českou televíziou. Je škoda, že na jeho kreovaní sa RTVS podieľala v menšej miere. Hoci mal byť zavŕšením 60. výročia vzniku Československej televízie, k tomuto konceptu sa priblížil iba čiastočne a určite nepatrí k vrcholom zábavných programov v televíznom vysielaní.

Spravodajstvo

Zmena vizuálnej stránky spravodajstva na konci roka 2012, systematická práca s tímom spravodajstva a výrazné zmeny v technológii prispeli k pozitívnej zmene v spravodajstve v

roku 2013. Dlhoroční spolupracovníci spravodajstva STV sa po zmene vedenia redakcie po krátkom období neistoty postupne zhostili svojej novej úlohy. Začali veľmi dobre kooperovať na novom formáte spravodajstva. Tím spravodajstva sa posilnil, vďaka čomu sa aj obsah spravodajských relácií postupne zlepšil, čo veľmi pozitívne hodnotili aj diváci a premietlo sa aj do zvýšenej sledovanosti spravodajstva. Podľa údajov sledovanosti diváci prijali kladne 40 minútovú verziu hlavného spravodajstva - Správy RTVS.

Analytická relácia Správy a komentáre na Dvojke, okrem letných prázdnin, každý večer komentovala a analyzovala na dobrej kvalitatívnej úrovni najdôležitejšie udalosti dňa na Slovensku ale aj vo svete.

RTVS v roku 2013 mala mimoriadne ťažkú a zložitú úlohu počas kampane volieb do VÚC, čo spolupracovníci a vedenie zvládli podľa princípov verejnoprávnosti. Posolstvo jedného z kandidátov musela RTVS upraviť, lebo jej odvysielaním by porušila viacero zákonov ako aj štatút pracovníkov a spolupracovníkov RTVS.

Veľké zmeny nastali v roku 2013 na Dvojke v relácii Správy z regiónov. Nová vizualizácia od konca mája, návrat do banskobystričského a košického štúdia môžeme hodnotiť veľmi pozitívne.

Od októbra 2013 Dvojka vysiela spravodajstvo každý deň pre nepočujúcich v novom formáte: Správy v slovenskom posunkovom jazyku, čo má dobrý ohlas medzi nepočujúcimi. Ani v roku 2013 sa nepodarilo dosiahnuť - okrem málo výnimiek, napríklad voľby do VÚC - úzku spoluprácu s organizačnou zložkou Slovenský rozhlas a využiť redaktorov na spoločné vstupy z aktuálnych udalostí.

Relácia Góly-body-sekundy aj v roku 2013 zostala jednou z najsledovanejších relácií na obrazovke RTVS.

Publicistika a dokumentárne programy

Medzi najsledovanejšie programy Jednotky patrila aj v roku 2013 politicko-diskusná relácia O 5 minút 12. Táto relácia svojim hodnotovým postojom, snahou o nezávislosť a verejnoprávnosť, bola aj naďalej veľmi kvalitná, môžeme ju hodnotiť jednoznačne kladne. Od novembra 2013 relácia má nového moderátora, od ktorého vedenie RTVS očakáva väčšiu profesionalitu a iný prístup v moderovaní tejto veľmi dôležitej relácie.

Medzi divákmi sú aj naďalej obľúbené relácie Slovensko v obrazoch a Svet v obrazoch. Redaktori RTVS majú málo priestoru a príležitostí cestovať do zahraničia, preto relácia aj naďalej preberá predovšetkým príspevky iných televíznych staníc.

Jednotka vysiela aj v roku 2013 investigatívny program Reportéri, ktorý prinášal zaujímavé kauzy a ich pozadia. Je to veľmi náročný formát, a je momentálne jedinečná na slovenskom televíznom trhu.

Relácia Večer pod lampou rovnako ako v roku 2012 aj v roku 2013 bola jednou z najdiskutabilnejších relácií verejnoprávnej televízie.

V roku 2013 RTVS na obrazovke neuviedla novú reláciu, ktorá by reagovala na spoločensko-politické dianie v inom formáte ako denné spravodajstvo alebo krátke komentáre.

Každodenná relácia Dámsky magazín, dokumentárny cyklus Nebíčko v papuľke a Postav dom, zasaď strom mali aj v roku 2013 pozitívny ohlas u divákov.

Na Dvojke programy typu Občan za dverami, VaT, Kvarteto, Integrácia, Televíkend, Família, Medicína, Separé, Tempo, Polícia, Profesionál si vždy nájdu divákov, lebo v súkromných televíziách absentujú práve tieto typy programov.

Program Umenie 2013 mapoval kultúrne dianie Slovenska, ale na obrazovke verejnoprávnej televízie treba nájsť aj iné relácie o kultúre na Slovensku, rovnako sa žiada aj prezentácia slovenskej kultúry v zahraničí.

Prioritou Dvojky aj v roku 2013 bola dokumentárna tvorba. Dvojka vysiela po celý rok veľmi kvalitné (aj) zahraničné dokumenty pre náročného diváka.

Národnostné vysielanie

Prvoradým cieľom národnostného vysielania je byť zdrojom neskrivených a objektívnych informácií o politicko-spoločenských otázkach a daniach na Slovensku, s dôrazom na dianie v regiónoch obývaných národnostnými menšinami. Obzvlášť je to dôležité v prípade

Maďarov na Slovensku, ktorí získavajú často skreslené, neobjektívne a jednostranné informácie o dianí na Slovensku z médií susedného Maďarska.

Maďarské vysielanie ani v roku 2013 nemal vlastný štáb - vlastného kameramana - v Bratislave, preto interní televízni redaktori vôbec nepracovali v teréne. Príspevky pripravujú iba externí spolupracovníci v jednotlivých regiónoch. Po znížení honorárov pre externé štáby dochádza k pocitu neistoty medzi spolupracovníkmi, čo z dlhodobého hľadiska môže znamenať veľké problémy pre maďarské vysielanie.

Vo formátoch národnostného vysielania v roku 2013 sa objavili aj zaujímavé témy, jednotlivé príspevky maďarského magazínu sa zaoberali aj s problémami, ako napr. spolunažívanie minority a majority, problémy národnostného školstva, sociálne problémy. Treba však poznamenať, že vizualizácia magazínu je aj naďalej veľmi neatraktívna, nevyhovuje súčasným požiadavkám a očakávaniam divákov.

Aj naďalej pretrváva stav, že by bolo žiaduce, aj divácky atraktívne zaoberať sa s témami dvojakého štátneho občianstva, tzv. benešových dekrétov, Univerzity J. Selyeho v Komárne, s kauzou Jánoša Esterházyho, ale centrum národnostného vysielania sa aj v roku 2013 programovo vyhýbalo týmto témam. Ani v roku 2013 nebol zaradený program Na Tanieri - Terítéken, resp. podobný formát diskusnej relácie.

Formát Tvárou tvár – Szemtől szembe výzorom ešte stále pripomína 80. roky minulého storočia.

Aktuálne spoločensko-politické otázky trápia aj ostatné národnosti. Popri prehľade spoločenských a kultúrnych podujatí by Ukrajinci, Rusíni, Česi, Židia, Nemci, Poliaci, atď. určite privítali širšiu paletu, t.j. aj citlivé témy. Jedinou výnimkou je Rómsky magazín, ktorý aj v roku 2013 kvalitným a moderným spôsobom spracovával aj citlivé témy.

Veľkým problémom národnostného vysielania je - a to už dlhé roky - nestály vysielací čas v televízii. Počas športových podujatí diváci márne hľadajú aspoň denné spravodajstvo v jazyku národnostných menšín. Kvôli tomuto nedostatku, relácie národnostných menšín nemôžu získať svojich stálych divákov.

Podľa zákona o RTVS by verejnoprávna televízia mala rozšíriť svoje vysielanie pre menšinového diváka postupne. Ani v roku 2013 sme neboli svedkami takejto zmeny. Súčasný spravodajský formát s názvom Hírek/Správy a Národnostné správy neposkytuje dostatočný priestor informovať minoritného diváka o spoločensko-politickom dianí, ani o aktuálnych otázkach z oblasti života danej národnosti.

V národnostných programoch aj v roku 2013 absentovali mládežnícke a detské programy.

Ani v roku 2013 sa nezadefinovali ciele, poslanie, a z tohto dôvodu ani dramaturgia národnostného vysielania. Ako sme konštatovali v správe za rok 2012: bolo by veľmi dôležité, aby sa televízne programy v jazykoch národností dostali k cieľovej skupine efektívnejšie, aby boli zaujímavejšie a atraktívnejšie pre diváka, t.j. aby sa stali konkurencie schopné v súčasnej ponuke v našom regióne.

V roku 2013 v národnostnom vysielaní sme nezaznamenali žiadny pozitívny posun: nízky počet interných spolupracovníkov, znižovanie honorárov externým spolupracovníkom, vyhýbanie sa skutočným problémovým témam, nestabilita vysielacieho času kvôli športovým podujatiam, absencia zákonom požadovaného postupného rozšírenia vysielacieho času boli hlavnými negatívnymi atribútmi národnostného vysielania.

Programy pre deti a mládež

Programovú službu RTVS majú tvoriť na základe zákona 532/210 Z.z. § 3 odsek 3 aj programy pre deti a mládež. V tejto oblasti situácia nie je dobrá. Predchádzajúce vedenia roky postupne znižovali výrobu aj vysielanie detskej tvorby až ju totálne zdecimovali a vo vysielaní z pôvodnej slovenskej tvorby neostalo prakticky nič. Reprízy z archívu STV a zahraničné filmy sa z povinnosti zaradili v nedeľu a počas sviatkov. To výrazne poznačilo aj vysielanie v roku 2013. O zlej situácii v tejto oblasti svedčí aj fakt, že v interných analýzách programových služieb, v grafoch či tabuľkách programový typ - detské programy - dodnes absentuje a neodôvodnene vylepšuje čísla v iných programových typoch. Po upozornení vedenia RTVS Radou RTVS na problém, že nie je možné ignorovať zákon a ani viac ako pol milióna detských divákov vyňať z povinnosti doplnkovej výchovy, či resignovať

na možnosť vychovávať si budúceho diváka RTVS, vedenie RTVS urobilo prvé kroky k zmene tohto stavu. Už v lete cez veľké školské prázdniny posilnilo detské vysielanie a začalo s prípravou výroby nových detských programov, ktoré sa ale do vysielania dostávajú až v tomto roku 2014.

Na jeseň roku 2013 dochádza k úprave vysielacej štruktúry na Dvojke a od 1.10.2013 sa začína s denným vysielaním detského bloku od 18:45 do 19:50. V jeho štruktúre sú dva večerníčky. Jeden je z archívu pôvodný slovenský vyrobený v STV a jeden zahraničný z európskej produkcie ako napríklad Krtko (Česko), Macko Uško (Poľsko), Máša a medveď (Rusko). Po večerníčkoch nasledujú 10 až 12 minútová animovaná rozprávka a 25 minútová animovaná rozprávka napríklad Tao Tao. Blok končí 15 minútovým dokumentom pre deti. Tento denný vysielací blok pre deti je výrazný počín, lebo po rokoch mohli deti na Slovensku začať denne sledovať v televízii rozprávky v svojom rodnom jazyku v slovenčine. Dovedy boli odkázané na detské komerčné TV, ktoré vysielajú rozprávky len v českom alebo inom jazyku.

Aj vo vianočnej vysielacej štruktúre v roku 2013 sa posilnilo vysielanie pre deti v množstve aj kvalite ale popravde väčšinou reprízovaných programov slovenských i zahraničných. Po rokoch v RTVS mal premiéru pôvodný večerníček Mimi a Líza o priateľstve slepeho a vidiaceho dievčatka. Večerníček bol odvysielaný súbežne na Jednotke aj Dvojke, čím sa znásobila divácka sledovanosť a upozornilo sa na nevšedný program s výrazným verejnoprávnym obsahom.

Dá sa konštatovať, že RTVS vo vysielaní najmä v druhom polroku zabezpečilo deťom predškolského a ranného školského veku akúsi prvú pomoc. Žiaľ, toto konštatovanie neplatí pre deti vekovej kategórie od 8 do 15 rokov. Zahraničných programov bolo vo vysielaní pre nich málo a RTVS pre túto vekovú kategóriu nevyrábala žiaden program. Pre deti od 8 do 15 rokov absolútne neexistuje aktuálna publicistika reflektujúca súčasný život a aktivity slovenských detí, žiaden dokument, nijaký príbeh zo súčasnosti. Na prípravu a výrobu kvalitného dokumentu alebo dobrej cyklickej publicistiky netreba viac ako 6 mesiacov. V tomto smere teda RTVS programovú službu vysielania vo verejnom záujme nenaplnila a nenapĺňa. Vláda SR 16.12. 2009 schválila koncepciu mediálnej výchovy v Slovenskej republike v kontexte celoživotného vzdelávania. A práve úlohou RTVS ako jedného zo subjektov v systéme mediálnej výchovy je podporná činnosť v podobe výroby programov a projektov detskej mediálnej výchovy, školskej interaktívnej výchovy i informačnej a propagačnej činnosti. V tomto smere musí RTVS ako verejnoprávne médiu zohrávať kľúčovú úlohu.

Náboženské vysielanie

Náboženské vysielanie bolo zabezpečované väčšinou na dvojke pravidelnými televíznymi prenosmi z bohoslužieb v nedeľu a vo významné sviatočné dni. Dopĺňané boli reláciami: Slovo – príhovory v nedeľu a Sviatočné slovo – sviatočné príhovory duchovných, Orientácie a pridali sa aj zahraničné duchovné prenosy.

Podiel vysielania na jednotke bol vyšší o 4 hodiny to je o 28,1% viac oproti pôvodnému plánu. Tento nárast na Jednotke bol spôsobený aj mimoriadnymi a významnými udalosťami v Ríme (Posledná audiencia Benedicťa XVI. , voľba nového pápeža, ...) Dvojka nespĺnila pôvodný plán vysielania. Odvysielala o desať hodín menej, a teda realizovala sa iba na 91,9%.

Uplynulý rok bol aj rokom 1150. výročia príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. Pri tejto príležitosti sa odvysielal priamy prenos Slávnostnej svätej omše zo Svätoplukovho námestia v Nitre pri príležitosti celonárodných osláv.

Omšu celebrowal osobitný vyslanec Svätého Otca Františka kardinál Franc

Rodé,C.M. Vedenie pi Zemkovej nepripravilo a nové vedenie RTVS nemalo dost času pripraviť výraznejšie dramatické dielo k tomuto výročiu. Česká televízia mala vyrobený mini seriál Cyril a Metod. RTVS pristúpila ako koprodukčný partner, seriál odvysielala a zahrnula pod dramatické programy.

Rovnako na Vianoce bol odvysielaný mini seriál Biblia. V piatich dieloch

boli zobrazené príbehy zo Starého zákona i Nového zákona Pravidelné náboženské vysielanie dopĺňali aj duchovné dokumenty. Za zmienku stojí veľký dokument z TV Lux o kardinálovi Jozefovi Tomkovi.

Treba pripomenúť, že chýba pravidelné ekumenické spravodajstvo a aktuálna publicistika, ktorá je už dlhodobo súčasťou programovej služby rozhlasovej časti RTVS (Vatikán, Ekuména, cesty...) Čo do štruktúry a zastúpenia konfesii bolo by treba posilniť vo vysielaní oblasti pravoslávia aj z informačných i vzdelávacích dôvodov.

Za pozitívum treba označiť aj odvysielanie decembrových bohoslužieb v maďarskom jazyku, čo vysoko ocenili príslušníci maďarskej menšiny.

Služba RTVS pre veriacich zaberá vo vysielaní pomernú časť počtu obyvateľstva hlásiaceho sa ku kresťanstvu. Programová služba televíznej RTVS by sa mala usilovať o zvyšovanie celkovej duchovnej kvality aj v iných programových typoch verejnoprávneho vysielania.

Vzdelávacie programy

Vzdelávacie programy nie sú práve najobľúbenejšou oblasťou ani pre vedúcich pracovníkov televízie ani pre tvorcov, pokiaľ máme na mysli vzdelávacie programy v priamom ponímaní. Preto sa nemôžeme čudovať, že v roku 2013 miesto plánovaných 520 hodín vzdelávacích programov bolo na Jednotke odvysielaných len 367 hodín programu a najnižší počet premiér – iba 70%. Na Dvojke vysielanie aj premiéry zodpovedajú pôvodnému plánu vysielania vzdelávacích programov.

Informačný obsah týchto relácií je nadržaný, nemenný a diktovaný (často aj po formálnej stránke) zákonitostami prostredia, z ktorého pochádzajú. To sú príčiny, ktoré znižujú kreativnosť relácií, a teda znižujú aj divácky záujem o toto vysielanie, ktoré však vyplýva RTVS zo zákona ako povinná služba. Medzi takéto relácie, vysielané v minulom roku patria: Fokus – poradenstvo v oblasti práva, sociálnych vecí, zamestnanosti, zdravia, financií, rodiny a pod., archívy vzdelávacích programov pre materské školy, cyklus Spektrum vedy – popularizovanie vedeckých poznatkov a vedecko-technických informácií, Ambulancia Medicína – program o zdraví a právach pacientov. Výpočet týchto relácií asi končí, lebo ďalšie už obsahujú iné dominantné prvky ako vzdelávanie samo o sebe napr. publicistiky, zábavy, súťaže atď. Takýchto relácií, ktoré prinášajú vzdelávanie formou poznávania a množstva informácií, a teda nepriameho vzdelávania je vo vysielaní STRV veľké množstvo, a tiež ich možno zahrnúť pod vzdelávacie. Sú to dokumenty z rôznych tematických oblastí (história, umenie, veda, zdravie, cestovanie, vesmír, príroda, národopis, architektúra...), súťažné relácie napr. 5 proti 5, Postav dom, zasad' strom, Galileo, Tajomstvo mojej kuchyne, Milujem Slovensko atď.

Môžeme pokojne konštatovať, že oblasť vzdelávania vo vysielaní bola v minulom roku veľmi dobre zastúpená a napĺňala požiadavku verejnoprávneho obsahu vysielania, najmä prostredníctvom Dvojky. Čo však jednoznačne absentovalo vo vysielaní RTVS je oblasť vzdelávania detí od 8 do 15 rokov v nadväznosti na školský vzdelávací proces, a ktoré by pôsobilo interaktívne, inšpirujúco a doplňujúco v školskom vzdelávaní vo forme napr. zábavy, súťaže a pod. Toto je nezastupiteľná úloha verejnoprávnej televízie, ktorá sa navyše musí napĺňať aj s ohľadom na získavanie budúceho diváka RTVS.